

תלמידים הצילו צמח מהכחדה

תיכונים טיים "ייצרו" 100 אלף זרעים של הצמח הנדיר חומעת האווירון, והצליחו איפה שכשלו המבוגרים

תמר טרבלסי-חדד | כתבתנו לענייני חינוך

מחים מוגנים מפני האויב מספר אחת שלהם – הרחפורים. ד"ר יובל מליח, האקולוג הראשי של מחוז מרכז ברשות שמורות הטבע והגנים, אמר כי המספר הגבוה של הזרעים שיצרו התלמידים צפוי למנוע את הכחדת הצמח, דבר שיאפשר להוציא אותו בקרוב מרשימת "המינים האדומים". ניסיון דומה שערכה עד היום הרשות לא נחל כזו הצלחה, כי במהלכו נוצרו ונזרעו מדי שנה רק כאלף זרעים.

הצלת חומעת האווירון היא למעשה הצלחה בעלת משמעות עולמית, לא רק מקומית. הסיבה: מדובר בצמח שגדל רק בישראל, מה שאומר שאם הוא ייכחד כאן – הוא ייכחד למעשה בכל העולם. פרויקט הצלת הצמחים הנדירים נעשה במסגרת "בנק זרעים" שהקימו תלמידי המגמה הירוקה בשיתוף הגן הבוטני של אוניברסיטת תל-אביב ורשות שמורות הטבע והגנים. "מעבר לחינוך אוכלוסיות הצמחים שבסכנת הכחדה, התלמידים לוקחים אחריות על הסביבה שבה הם חיים, לומדים על טיפול בצמחים ולומדים להכיר את הצמח חיה של אזור השרון שהולכת ונכחדת בגלל ציפוף האוכלוסייה", אמר ד"ר יובל ספיר, מנהל הגן הבוטני.

רוני שושן, האחראי על הפרויקט מטעם הכפר הירוק, סיפר כי לאור ההצלחה תיעזר רשות שמורות הטבע והגנים בתיכון להצלת מינים נוספים. המטרה הבאה שסימנו התלמידים: הצלת התור-מוס הצהוב, צמח נוסף שמצוי בסכנת הכחדה. "אנחנו רואים את חשיבות הקשר בין אדמה, אנשים וקהילה. זוהי מגמה שיש לה פן חינוכי והיא גם מועילה לסביבה", אמר שושן. יונתן קויצק, תלמיד כיתה ט' המשתתף במיזם, גילה כי הוא וחבריו מצילים גם בעלי חיים. "הצלנו, למשל, את טריטון הפסים (סוג של דו-חיים) שמצאנו בכריכת חורף שהתייבשה. הקמנו עבורו בריכה חדשה." וחברו ניר חילו סיכם: "זו הרגשה טובה להציל מינים מפני הכחדה."

זה מה שקורה כשהמורה מבקש להכניס עטים – ולהוציא אתים. במסגרת פרויקט מיוחד הצילו תלמידי תיכון צמח הנמצא בסכנת הכחדה. בחודשים האחרונים אספו תלמידי מגמת מנהיגות סביבתית בתיכון הכפר הירוק זרעים של הצמח הנדיר "חומעת האווירון". הם הנביטו אותם, טיפלו בהם והצליחו "לייצר" מהם לא פחות מ-100 אלף זרעים חדשים. את השלל המכובד לא שמרו הנערים לעצמם, כמובן, אלא מסרו אותו לידי אנשי רשות שמורות הטבע והגנים. בימים הקרובים תפיץ הרשות את הזרעים בשטחים פתוחים, שם יהיו הצ-

נערי הכפר הירוק בחממה. בצילום הקטן: צמח חומעת האווירון

צילום: דנה קופל ויובל ספיר